

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates for different periods and locations (e.g., Eger, Pécs, Budapest).

Vidékre postán küldve:

Table with postal rates for different periods and locations.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség: Templom-utca 14. szám. földszint. jobbra.
Díjmentesen leveleket csak ismert kezű fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal: Templom-utca 14. szám. földszint. jobbra.
Hirdetések díjazás szerint.
Kisny. szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

A kiállítási póthitel.

Arad, január 15.

* Nem hitte senki, hogy a kiállításnak oly utójátéka legyen, mint a minót a pénzügyi bizottságnak január 13-iki ülésében a bizottság ellenzéki tagjai inscenizáltak. A mult nyáron, sőt késő őszszel a kiállítás bezártakor is a napi sajtó minden párt-állás nélkül egyhangulag az elismerés legmelegebb nyilatkozataival méltányolta az elért erkölcsi és közvetett anyagi sikert.

kellett kivívnia. Országos kiállítást contemplant, s lett belőle világkiállítás, mely az antwerpeni valóságos világkiállítást mind belső becsére, mind külső csínra nézve messze túlszárnyalta. Tisztában volt azzal mindenki, kormánypárt és ellenzék egyaránt, hogy a kiállítás deficitelt fog járni. Aki-állítások finanszialis stasticája e tekintetben semmi kétséget nem hagyott fenn. És mégis általános helyesléssel találkozott, midőn a kiállítás terve a megvalósítás stadiumába lépett. Nem akadt gáncsoló szó, mely a szük keretre tervezett kiállításnak a jelentkezők nagy száma folytán szükségessé vált nagyobb dimenziója ellen óvat emelt volna.

Igen természetes az, hogy a kisebb szabású kiállítás preeliminált költségei és tulkiadásai lépést tartottak a nagyobbítás költségeivel s a tulkiadásnak is arányba kellett jönni a követe-lőleg fellépett t o b b igénynyel. Az előirányzott bevétel utjába pedig egy v i s m a j o r állott, a rossz termés, mely főtényezője a most kért póthitelnek.

Jellemző az, hogy az ellenzék, mely proselytát legnagyobb részben a kisiparosok közül verbuválja, ezeknek érdekét legyezte, midőn a kiállítást poussirozta. Most azonban a kiállítás elmúltával már a népszerűség kedvéért is minden alkalmat meg kell ragadni a kormány kárhóztatására, mely a »szent hazát veszélybe dönti,« — »adósságot adósságra halmozz,« — »kiszivja a nép vérért« stb., hogy az iparos elemeket ismét a »honboldogító« zászló alá édesgesse s a választásoknál céljai elérésére felhasználja. Ezért azok a nagyhangu phrasissal kisírt vadak a kereskedelmi miniszter ellen, a kivel szemben igen behizelgő népszerűséggel lehet hangoztatni, hogy a tulkiadás az adók újabb emelésére vezet.

De nem szabad feledni, hogy gr. Széchenyi Pál nem húságból vagy üres dicsőségéből vitte keresztül a kiállítás felette terhes vállalatát, hanem nagy, nemes és szent cél lebegett előtte. És hogy e célját valóban el is érte, azt még az ellenzék sem tagadja.

A mi pedig a kiállítási póthitel illeti, erre nézve megnyugtató az a tu-

dat, hogy a kiállítás deficitje sokszorosan karpótolva lett közvetve azon haszon által, a mely éppen a kiállítás folytán az iparos és kereskedő osztályt érte. Jó lesz erre is gondolni, mert a politika nem zárja ki a méltányosságot.

Mattkovics államtitkar lemondásáról s először az országos bankhoz, azután a Duna-gőzhajózási társasághoz vezérigazgatóvá kinevezéséről hírek jelentek meg az ellenzéki lapokban. E híreket a „Bud. Corr.“ alapítaloknak jelenteti ki.

A házközösségi intézmény megszűntetéséről szóló törvény rendelkezési folytán beállott költségek fedezéséről s a képviselőházban már benyújtott törvényjavaslat az 1887-dik évre szükséges költségekről szól s a belügyminiszeri költségvetéshez tartozik, mint annak függelék: a) a kert 40.000 frt megoszlók: a) főszolgabírák összes illetményeire, melyek 26.640, b) a bizottsági elnökök illetményeire, melyek 6660, c) a bizottsági tagok napi díjaira, melyek 3730, d) előre nem látott kiadásokra, melyek 2970 frtot vesznek igénybe. E költségek ezmeik szerint feloszlanak a következőképen: Bécs-Budorag vármegyében 1. Krassó-Szörényben 5. Temes és Torontál vármegyében 4. összesen 12 főszolgabíró alkalmazatik.

A vámszerződés Romániával. Egy bizonyos tekintetben szenzatiós színezetű becsi tudósítás — állítólag román forrás nyomán — azt állítja, hogy a Romániával folytatandó szerződési tárgyalások meghisultaknak tekinthetők. A román kormányképviselekkel Bécsben legutóbb folytatott tárgyalások lefolyásáról hozott tudósításainkban — írja a „Bud. Corr.“ — állandóan kiemeltük volt ugyan, hogy valami tul-optimistieus felfogás nem mutatkozott indokoltnak: mindazonáltal a tárgyalások lefolyása, kiváltképpen pedig a román kormányképviselek részéről tett nyilatkozata semmi kétséget sem hagyott fenn az iránt, hogy a szerződési tárgyalások rövid idő múlva Bécsben ismét folytatattatni fognak, hogy azután esetleg Bukarestben — végleg lebonyolítottassanak. — A legnagyobb kedvezményezés kérdése, a mint ezt már kimerítően kifejtettük, csak azon esetre okozhatna legúszhetlen nehézségeket, ha Románia vonatkozó talánya azon cikkeket, melyeket a legnagyobb kedvezményből ki akar zárni, a mennyiben Ausztria-Magyarország ezt követeli, közösen megállapítandó vámtételek megkötni. Ha a román kormány csak oly cikkeket szándékozik a legnagyobb kedvezményezésből kizárni, melyek Romániára nézve fontossággal bírnak ugyan, de a mi kivételükre nézve teljesen jelentéktelenek, még a legnagyobb kedvezményezés elvénél merev alkalmazásától is el lehetne tekinteni. — Sturdza miniszter egybírta új bód Budapestre érkezik, hogy hazautazása előtt Tisza Kálmán miniszterrel és Széchenyi Pál gróf kereskedelmi miniszterrel még értekeztek.

S ha majdan feltalálják szívünket ott — ahol Virágot hajt a rózsá s a kis madár dalol. Bár áldjon a világ vagy átkozzon szüntelen Mi már nem halljuk azt meg — mi alszunk csöndesen! Nomió Sándor.

A kiket jégre visznek.

(Homályképek a fővárosból.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárcája. — Szól a zene. A ragyogó csillárok vakító fényárt áras tanak szét a bálteremben. Futkosnak a rendezők. Fehér válszalagjuk hosszan lobog utánuk, mint ökönyál a tavaszi légtben.

Szép szöke és barna lányok, ragyogó és szelid szemei, remegve iparkodnak a sokaságon keresztülhatni. Hol van ő?

A mamák tízedzer kérdik meg egy félóra óta: „Csakugyan engagirozva vagy mindenre?“ Ellenkező esetben szemek szintén nyugtalanul vadásznak egy ismerős rendezőre, ki elfogatván, lélekszakadva rohan táncost keríteni.

Suttogás, rejtélyes mosoly-cserék, izgatottság, zaj, mozgás, kacagás, kritizálás, vitatkozás, kihívások tuczatonként életre halálra (?) ...

Halvány lila atlas és illusion toilletben, vékony szöke hölgy lebeg egy ismert fővárosi Don Juan karján, ki az aranyos ifjúság élveit és szórakozásait végkép kiélvezve, reméli, hogy a házasi élet nyugalmis partjára adósság-hajóján kivezethet „százrezes“ lobogót tűzve arra.

— Képzeld nagyásd a szegény nair (Gémesit, hogy jégre vitték!

— Hogy-hogy? kíváncsiskodik a nagyásd, ki hatvan nagy bálban, tízennyolcz kisebb mulatságon és tizenkét pique-nique-en rezgette eredmény nélkül a souper-csárdásokat, az évek növekedésével arányló, fokozatosan decolletirt toillettekben, s miután most a hetedik farságon kísérti meg kellemeit s szellemét (?) érvényre hozni, azt hiszik a ki-

vágás elérte azt a határt a honnan már viz szafelé kell haladni.

— Kérrem K. Ilkát abban a hiszemben veszi el, hogy adósságait letérleszheti, s kísül, hogy a lánynak félannyi vagyona sines.

A nagyásd idealisabb szempontból fogja fel a dolgot:

— Én azt hiszem inkább lika a számlomra méltó jégrevitt, mert egy nemes érzelmekre fogékony szívét nagyobb családás nem érhet, mint a tudat, hogy ő az oltárhoz mint hozományának ráadásra járult.

— Ahh! bocsanat! nem tudtam, hogy nagyásd az i d é n ilyen fellengős szempontokból vizsgálja a világot legyezőjén keresztül! E gyöngédelen célzás valószínűleg élenk szint varázsolta a nagyásd arczára, de az irigy rizposor nem enged sejtelmünk felől megbizonyosodni.

— Ajtók mindig tárva-nyitva ön előtt kedves báró! — s a nagykereskedőné ő nagy-sága eszbontó nyájasan nyújtja felgyűrűzött kővér kacsóját a fiatal kékvérnek, ki méltó elragadtatással czuppant arra egy patriarális pusztit.

— Ha Janka kisasszonynak terhére nem vagyok ...

— Legkevesbé sem. Ő szereti a férfiak társaságát, s bizonyára szívesen látná páholyunkban; együtt kritizálnának!

— Az ő szellemes és találó megjegyzései mellett félek, az én járátalanságon nagyon kirívó lesz, de engedelmevel föntartom magamnak a szerenését ...

— És a báró hetenkint kétszer eljön a fényes ebédre, hetenkint háromszor kedélyes theára, a páholyba pedig valahányszor a kis fekete, eleven szemű kóristáné csicsereg.

— Nem ebédelsz ma velem? kérdi tőle barátja.

— D'honneur! Fényesebb kilátásaim vannak.

Krajczárból lesz a forint.

Arad, január 15.

Három hónapja kezeljük már az aradi alsófoku ipariskolában az iskolai takarékpénztárt. És örömmel kell nyilatkoanom, hogy elég szép eredménnyel. Mint a folyó hó 8-án tartott testületi ülésünkön kiltunt, a három hónap alatt megtakarított összeg kitesz 357 frt 78 krt. Azt hiszem, a t. érdeklődők előtt fölösleges ezen összeg nagyságáról és a megtakarítás által elért erkölcsi hatásról beszélnem.

Jól tudjuk azt mindnyájan, hogy az inasok pénzének nagyon de nagyon kevés százaléka megy hasznos és szükséges dologra, s így tisztában lehetünk azzal, hogy a már megtakarított 357 frt 78 kr. mily sok rossznak lehetett volna kútforrása.

A 357 frt 78 krtól kivettek a tanulók 56 frt 11 krt s így e hó 8-án tényleg 301 frt 67 kr. volt benn készpénzben, illetve postatakarékpénztári könyveskében. De a kivett összeg is, okvetetlen mint megtakarított pénz kell hogy szerepeljen. Biztos tudomásunk szerint, a kivett pénzt az inasok, részint könyvekre, részint rajszközökre és egy kis láb-beli vagy ruhajavitásra adták.

Ha apródonkint nem rakosgatták volna össze pénzeszköjüket, vajjon miból vagy honnan szerették volna meg mindezt? A mesterek egy része bizony nem részesíti azt a szegény tanulót, ki neki 3—4 éven át mindenesé és inasokodásának utolsó éveiben pénzeszköje, annyiban sem, hogy annak egy kevés taneszközt megszerezzen.

Ha az ipariskolai takarékpénztár által egyebé czélt sem érnek el, csak azt, hogy a pénz összegyűjtése által alkalmat adunk nekik szükségleteiknek saját pénzükből való beszerzésére, feladatunknak félig meddig már megféleltünk. mert a mig egyfelől ezzel az illetővel jótettünk, másfelől azt érjük el általa, hogy megtanulják holmijukat, mint sajátjukat jobban becsülni.

De nekünk még más czélunk is van. Mi azt akarjuk elérni, hogy az inasok most kezd-jék már rakni jövőjüknek alapját s erre építve, boldoguljanak.

Az iparos pályára, mai napság csak a legszegényebb családok gyermekei mennek. Honnan vegyenek ezek tőket annak idején arra, hogy üzletet vagy műhelyt nyissanak, szóval: hogy a maguk kezére dolgozzanak? Azt hiszem, szüleiktől nem fognak örökölni, más még kevésbe fog nekik aján-

— A krajzler-familiához mégy? Apropos! a pénztől eltekintve a bájos Jeanette élvezhető?

— Egész nap regényt olvas, s magában is költői lehetéseket vél rejteni, de én lemondok róla annak a kedvéért, a ki csak szikráját annak képes lesz benne fölfedezni.

— Rád nézve annál jobb! A szerződés átírati passusainál nem fog ellenkezni.

— Parbleu! Csak nem hiszed, hogy rózsáláncokat akarok magamra rakni? Majd hisz év múlva, de a jó ebédet és ingyen páholyt addig is méltányolom!

— Gratulálók, ha a mama megsejti, hogy oltár helyett jégre viszed a libácskát!

— Fog kegyed az idén bálozni?

— Nehezen! mama nem akarja.

— S kegyed szeretne?

— Oh hogyan! Akár minden bált végigtánczolnék.

— S ez a zsarnok fejecske ne tudná akaratát kivinni, különösen mikor tudja, hogy ezáltal egy szegény halandó előtt a földi éden kapuját nyitja meg.

— Egyelőre bizony csak a kuleslyukon kandidálhatna be! de azért megpróbélok!

S a lányka e naptól fogya kezd otthon szomorú és szórakozott lenni. Mely, szakadozott sóhajások hallatszanak az ablak felől, hol a papa venenapjára papusot stikkel, s a tarka öltöketek minduntalan föl kell fejtenie.

A mama csak nézi, várja, ha lesz-e már vége de miután az aggasztó állapot napok multán sem változik, megcsoklja a dolgot.

— Mi led téged, lelkem kis leányom?

— Mi bajom volna? — feleli a „lelkem kis leányom“ bámulatos közönynyel.

— Olyan különösen viselked magad. Tálán a bálozásnál sajnálod?

A „lelkem kis leányom“ bevezetésül olyan hosszút ásít, hogy maga is alig győzi a végét bevárni.

dékozni, de még az égből sem fog nekik az áldás hullani: azért maguknak kell jövőjükrol gondoskodni. Mi az inasokkal meg akarjuk ezt értetni s az iskolai takarékpénztár közvetítésével meg arjuk vetni a szorgalmas takarékoskodás által jövőjüknek alapját.

Van nagyon sok mesterlegény, ki csak a jelennek él, a jövőre nem gondol. Amit ma kap, azt holnap vagy még ugyanaz nap elveri. Ha ilyen helyet változtat s nem kap mindjárt, másikat már nem képes megélni a magából, a hitelezőkre szorul vagy a társadalomra, mert elmegy koldulni, s nem restel házról-házra kéregtetni.

Egy másik beteg lesz, nem tud keresni. Hova szorul? Megint a társadalomra, mert ő maga ilyen dolgokra nem számított, s ilyen eshetőségre elmulasztotta a takarékoskodást, elfelejtette a krajczárokat összerakogatni.

A harmadikat megtöri az idő.

Mint munkás győzi a dolgot hosszú évek során át. Bizva erejében és egészségében, könnyen él: azt hiszi, hogy neki még az idő sem árt. De egyszer csak lankad az erő, hanyatlak a kitartás s végre kiesik kezéből a szerszám s nem képes dolgozni. Gyakran láthatunk egy-egy életesebb embert undort gerjesztő alakjával. A szemétdombokról összeeszedett rongyokba és ruhadarabokba burkolva hanyódnak ezek éjjel-nappal egyik helyről a másikra, kéregtetésből tengetve nyomorult életüket. Igen, mert elfelejtkeztek öreg napjaikról. Ha már a maguk mesterei nem lehettek, vagy nem skartak lenni, öreg napjaikról kellett volna gondoskodniok, mig dolgozni tudtak.

Nekünk tehát még az a czélunk, hogy az iskolai takarékpénztár által mentstük meg a társadalmat az ilyen nagyon kevés számanú elzúllott, nyomorult alakoktól. Erre más mód nincs, csak ez. S ebben kell, hogy támogasson bennünket a társadalom, de különösen a mesterek, mert a társadalom nem köteles ám az ilyen könnyelmű és bünis embereknek filléreit megosztani és keserves kereseményéből azoknak is adózni.

Ezekre előkészítjük az inasokat s óva intjük őket a takarékososságra. S hogy működésünknek van eredménye, s hogy az inasok kezdik átlatni a takarékoság hasznát, mutatja a fent kitüntetett összeg.

Én ugyan, noha egy hónapra átlag több esik pár forintnál, nem vagyok egészen megelégedve a mostani eredménnyel, mert meg vagyok győződve, hogy eddig legalább is 6—700 frtot lehetett volna megtakarítani. De tekintetbe véve a kezdet nehézségeit, ez is

— Óh! Csak nem megyek még egy télen bálozni? Már tavaly is meguntam ... (Ujabb ásítás) az ilyen élvezetek egyáltalán nem érdekelnek, s azon a ponton vagyok, hogy az életet borzasztó unalmasnak találjam.

— Az Istenért! lelkem honnan veszed, az ilyen gondolatokat? Meg ma megrendeljük ruhád a jogászbárra. Ha benne lesz, megjön a kedved, megled.

A „lelkem kis leányom“ ellenkezik, vonakodik egy kicsit, de végre is a gyermeki engedelmesség legpeldásabb odaadásával capitulál:

— Ha mama ugy akarja! ...

S a mama meg van elégedve a szigorú nevelés ilyen eredményével. Nem is sejtí, hogy a redonte sima parkettjén ő, jégre lép ...

— Te J. Leona nem fog az idén bálozni?

— Ugy tudom, hogy nem, barátom, mert a legutolsó oszonnán a mamák statistikát állítottak össze, melyből is kiviláglik, hogy a tavalyi farságon a bálókbl csak hat, mig a jégfról 10 százalék leány ment fejhez!

— Haha! Tehát őt is jégre viszik?

— Még pedig abban a biztos reményben, hogy mégsem ő lesz a „jégre vitt“, sőt az idei százalékban uralkodó helyet foglalal ei!

— De egyrészt igazuk is van a mamáknak: a jégen nyugodtan lehet társalogni, inkább ragyogathatók a tehetségek és jó tulajdonok.

— De ha ilyenek nem léteznek? Az ostobaság még föltlőbb, mig a táncsteremben a felhevülés, toilletés és izgatottság inkább tehet hódítóvá egy hölgyet.

— A korcsolyázásnál ismét több kellemet fejthet ki, s ez által hozzá helyre az egyensúlyt.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárcája

(Január 16.)

Az apród.*)

(A Kisfaludy-Társaság által a Bulvoszky-díjjal jutalmazott költői beszély.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

XVII.

Meglátni angyalarcod — ah — sirva vágyom én. De a szegény halottnak bilines zörög kezén, Aztán — irigy szemekkel — vigyáznak jól miránk. Pedig az Isten látja: tiszták vagyunk s zánk.

De hogyha lassan elhal a földi lármá, zaj. S slomba ful sietve — köny, átok és kacaj. A oyrusoknak árnyán halkán kótok tova — Hogy egy halott se kérdeje: „nos merre?“ vagy: „hova?“

A csillagok szeliden tekintenek le rám. Tudják utam hova visz az éj sötét karán. És kis fejk lehajtják álomra csöndesen ... Kettlen vagyunk csak ébren, én és te, kedvesem!

A függönyön keresztül jól látom árnyadat — Amint sietve jön-megy, majd újra elhalad, Kezével megsimítod hótiszta homlokom, Neked sines látom én jól, neked sines otthonod!

Tán éppen arra gondol, hogy senkiesem szeret. Hogy nincs, ki megszorítsa önzetlenül kezéd. Hogy boldogok e földön az irigyek — gazok — S mi, kik szeretjük egymást — mi nem vagyunk azok! —

XVIII.

Itt voltam oldaladnál estétől hajnalig. És látam árva lelked sehogysem alhatik, Meghóztam álmod édes — ölemben hajthatod Angyalfejed, megöriz szerelmes dalnokod.

Aludj, aludj csak édes ... én örködöm ne félj, S ha jönne tán a gyulolt, az átkozott ... a féj ... Illy álmod édes maradjon — két karom Szép pelyhes ágyba fektet ... szép pelyhes ágy sírom.

Oly édes ott pihenni ... mines ott se bú, se gond. Szemünkbl fájó könyvet az élet már nem ont, A lélek forró vágya — lenn teljesülni vár Szívünkbl rózsá fejúk — szerelmünkbl madár! ...

* Felolvast a szerző a „Kölcsay-Egyesület“ tegnapi estélyén. Szerk.

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

mének szétosztása Mezőhegyesen február 11-én fog egy miniszteri biztos eszközöltetni.

Leutóte kövel. E hó 10-én a szorosági korcsában — mint lapunknak írják — valami K r a j Kressus és A r g y e l a n Isztimie nevű egyének borozás közben össze-szálkóztak, s eziródásba elegyedtek. Vegül K r a j otthagya a társát a korcsából kiment. Később Argyellán is megindult, hogy haza térjen, de mikor az utcára kiért, az őt lesben váró Kiraj egy kezében tartott kövel úgy vágta fejbe, hogy összerogyott.

Lopott sertést vágják le. E hó 7-én H e t k ő M o j s z a kresztoméniai lakos kárára az erdőből egy darab 20 fut értékű sertést loptak el. A nyomozást B u t a s Vaszilje, nadasdi rendőr kezdte meg, és pedig jó sikerrel, mert a sertést sikerült is föl találni, csak hogy márt levágta B u t a Petru, Hetkö Todor és M i l e t i c s I l i e házánál, kik miután tettinget be is ismerték, le lettek tartóztatva.

Talált ezüst kanál. S z e d l á k Judit apateleki lakos e hó 3-án a vizimalmából hazamenni egy ezüst kanalat talált, mely ha tulajdonosa nem jelenkezik február 10-én az apateleki községvezárnél a fog adati.

Birtokváltások. M á n y a s János és neje szül. Winthual Apollonia eladják az aradvárosi 1355. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett Sarkad külváros mecsár-utczai 1. számú ház és telküket. V o d i c s k a Antal és neje szül. Burghardt Magdolánák K á r á s z Amália átadja az aradvárosi 1532. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett ingatlanságnak őt illető hanyadrészt. K á r á s z e k helyesebben Kárász Vinczének. V l a j k ó Szvetozár eladja az aradvárosi 5727. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett Szurdak dűlőbeni 1310 □ önlvi szántóföldjét. D o g m a s o v Mirkónak. — B a d o v i t s József és neje szül. Sztriberni Luiza eladják az aradvárosi 586. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett belváros, magyar-utczai 10. számú ház és telket. H o r r á t h Pál és neje szül. Minnich Annának. T a k á c s Károly eladja az aradvárosi 4673. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett. Gáj külvárosi kut-utczai 27. számú ház és teleknek fele részét, neje szül. P l e s k o v i c s Annának.

Hazánk és a főváros.

József nádoról. A dicső emlékű József nádor az utolsó palatinus halálának negyvenedik évforduló napja e hó 14-dike. Ebből az alkalomból érdekes visszaemlékezést közöl a „Bp. H.”-ban Nagy János verekélyi ügyvéd, József főherczeg egykori játszótárs, József nádor életéből. — Kevesen vagyunk már azok közül a szerencsés ifjak közül, — írja levelében — a kik negyven évvel ezelőtt diák-pajtásai és játszótársai voltak József főherczegnek, s mint ilyenek gyakran megfordultunk a budai várban a palatinus udvaránál. A palatinus nagy kedvelője volt a gyermekeknek. Gyakran örökig elnézte gyönyörködve, mint fűtökös fiával együtt a vidám jármás diáksereg a széles folyosókon, a bástyafalakon, vagy pedig lenn a várkertben, mely akkor még egyszerűbb volt, kevésbé gondozott, nem oly jól nyosott mint mostanában, de zajosabb, népebb, mint manapság. Néha lejtő ő maga is közenk, gyermekek közé, s el-elkérdeztett tanulmányaink, tanáraink felől. Magyarul beszélt ebben a diákárságban mindenki, nem csoda, ha magyar lett abban a fiatal főherczeg testétől-lekeltől. Bálványoztuk a mi fenséges játszóúrunkat a fiatal főherczegzet mindnyájan, és szent tisztelettel tekintettünk a nagy palatinusra, a ki olyan nyíltan, kegyes volt mindkét felénk. S többet is tett. Ellátogatott iskolánkba, a budai gimnasiumba, s sorra járta az összes tantermeket. Lett nagy öröm a fiatalág sorában, mikor a tanárok

előtt látunk és kibetűztünk, keletként ennyit jelez: Péntek. Ez éppen oly jól lehet a múlt hét pénteké, mint akármelyik előző péntek, mely azon nap óta letelt, mikor Bodasse Desiré legutoljára láttak, vagyis 1868. december 14-dike óta.

Még egyszer utoljára kopogtatunk és e czelura egy nagy kapukücsök használnak. Ezen érc kopogó hangja visszhangzik. Ez az egész eredmény.

Fenszóval követeljük az ajtó kinyitását: „A törvény nevében!” Nincs rá válasz.

Miután a kulcslyukon keresztül nem lehet a szoba belsejébe látni és nem bírunk kibevetni, hogy mi történik vagy történt odabent és így nem marad egy-bi hátra, mint hogy menjünk a legközelebb lakatoshoz küldjük, hivatalos uton megidézzük, hogy helyszíni szemlét tartassunk.

Mielőtt a lakatos megjön, a bázmeesterne egy vékony vaspálcza segélyével, melylyel az ajtó alá férhet, kinyitotta az idezést, melyet fért a megelőző este bedugott.

Nincs fölbontra. Tehát meglehetősen bizonyosnak látszik, hogy mióta a papir az ajtó alatt be lett dugva, senki sem lépett a szobába.

A Saint-André-des-Arts-utczá 62. szám alól a lakatos mester megérkezik és hozzá fog kötelességének teljesítéséhez. A zár rögtön enged. Csak közönséges kulcszárral volt elcsukva.

Mielőtt a szobába lépne, a jelenlevőknek teljes csendben léte ajánlunk és meg-hagyjuk, hogy senki se kövesse. Belépünk.

A két asszony az ajtófélfához támaszkodva állva marad. Előttük a jegyző, hogy a szobába behatolást meggátolja. A lakatos kintmaradt a folyosón.

Mindnyájan kíváncsiak néztek ránk. A szobában, az ebbe nyíló kamrában és a szekrényekben, melyeket sorban fölnyitottunk, nincs élő vagy halt emberi lény.

A szoba elég barátságos és világos. Az udvarra nyíló két ablakon át kapja világosságát. A fali szőnyegek ócskák, az idő megviselte őket.

Az egy nines lebontva, Mindenütt csend uralg, mi sem árul el szokatlan zavart. A körülöttünk honoló csendet csak egy öreg fali óra, úgynevezett kakukos óra egy-hangu és egyenletes ketyegése tör meg, in-

kihirdették a palatinusnak azt az ígértét, hogy jövő évre eljön a gymnasiumban tartott deakünnepe is. Ebben az évben — 1846. volt — november 12-ikére nagy készü-lődés folyt országsszerte, készültek mindentelé József főherczeg nádorságának félszázados jubileumára. U n e p r e készültünk nov. 12-re mi is, a budai gymnasiumi fiatalemberek: tudtuk, hogy a nádor eljön a mi ünnepünkre. De József nádor tudvalevőleg már október havá-ban ágyban fekvő beteg volt. Betegen ért-meg jubileumunkat a mi ünnepünk is egészen csendesen az ő jelenléte nélkül folyt le. De ekkor is megmutatta a nádor, hogy mennyire szereti a fiatalagot. Néhány nappal az ün-nep után elhivatta magához a diákünnepe sze-repelt ifjakat, különösen a latin nyelven szav-olókat, s az a kitüntetés ért bennünket, hogy ott az ő betegágya előtt mondhatta el mind-egyikünk még egyszer a mondókat. Akkor láttuk utoljára az ő jószágos arcját, beteg-ágyából nem kolhetett fel többé. — 1846. Sylvester éjszakáján kora reggeltől késő estig zarándokolt a nép minden osztály-fel Budára, a hol a nádor felépüléséről imádkoztak. Han-gosan könyörgött az ajtókodók serege a szeretett főherczegért. A ki napon viott nagy tusát a halállal. Szerető népe imád-sága akkor megis tartotta őt, de fájlalom nem sokáig, 1847. január 14-dikén, épen negyven évvel ezelőtt meghalt József nádor.

Egy méregkeverő p. pné. Győr várost pár nap óta sötét büntett hire tartja igazgatóságban. Azt suttogják ugyanis, hogy egy közeli kis helység év. lelkészének a fele-sege 2 kis mostoha gyermekét s aztán azok-nak dajkját méreggel kivégezte. Az eset an-nál titokzatosabbnak látszik, mert leveleznők sem a helységet, sem a lelkész nevét nem említi. A lelkésznek a mult évben halt meg a felesége s körülbelül három hóval ezelőtt vette nőül szép, fiatal második feleségét. Ez idő alatt a két kis gyermek valami vörheny-szerű betegségbe esett s rövid időközben mind a kettő meg is halt. A kisedek dajká-jának nagyon gyanus volt a dolog s kezdett ügyelni az asszonyra. Észrevette, hogy kívá-jába sárgásszínű port kever. A kávét kion-totta a dajka, de később valószínűleg elke-rülté figyelmét a por, mert a napokban hir-telen beteg lett s borzasztó kínok között ki-múlt. A törvényszékhez névtelen levél érke-zett a dologról s ez máris megindította a vizsgálatot. A holtesteket kiáássák s törvény-szerűleg feboncolják.

Rövid hírek. A budapesti tör-vényszék pénteken H a r a n g Pál hoszi születésű, 45 éves, rom. cath. nő, büntetlen előéletű volt postai altszét ismert sikasztá-saiért 5 évi fegyházra és 5 évi hivatalossz-tetésre ítélte. — N a g y v á r a d o n a Lederer-féle szeszgyárat részvénysárság veszi át 300,000 frtnyi tőkével. — A m e d v e v a d á s z a t o k egymást érik Háromszék megyé-ben s közelében a szemeszői erdőben volt Gábor Péter szolgabíró kezdeményezésére vadászot, melynél két medvét ejtettek el. — P h y l l o x e r a jelenlétét constatálta Úny esztergomi helységi község határában s a földművelési miniszterium zárlat alá helyezte az ottani szőlőterületet.

A nagy világ.

Rudolf trónörökös és a paraszt. Trónörökösünk miáltal Abbaziában idézött, egyszer kora reggel sétára indult a fűrdőhely környékére. Fogyvere hátán volt, hogy eset-leg vadászson is, ha kerül rá alkalom. Egy parasztot vett észre, kinek kocsija megfene-kelt egy árokban, a honnan nem akart kimo-zdulni. A királyi hozzálépést s megkérdezte tőle, hogy mi csoda baj érte. — „Csak jóna-valakí,” mondá a paraszt, „s ногатна a lova-mat, én meg majd fölemelhetem a kereket s mehetnek odább.” — „Ha egyéb baj nincs”

gája az igénytelen fatartóban nyugodtan mo-zogván.

Ez az óra költő szerkezet és a madár nélkül, melytől tulajdonnevét névett kapta, a kályhától balra a szoba sarka mellett éppen a két ablakkal szemben függ, úgy hogy ha a nappali fény rá esik, kívülről látható.

E pillanatban ezen óra mutatói 10 óra 10 perczet jeleznek.

Ellenben saját óránk, mely a pontos időt jelzi, fél tizenkettőt mutat.

Az aczell lánc, melyen a kakukos óra ólom súlyai lógnak, azt mutatja, hogy az óra nem soká, a lejár. Több mint háromnegyed része már lefutott.

A kályha előtt a padló tele van viasz-kos gyufavégekkel, gondosan felszedjük az-okat és tizenhétet olvasunk meg. Még két meggyújtatlan visszgyertyát is találunk, mely-lyek fején villó-maradvány látható. Nyilván dörzsölték a, a nélkül, hogy tüzet fogtak volna.

A kályha fedelén két kemény papír gyertyadoboz van czéggirattal: Tiszta súly 500 gramm és a gyáros neve. Az egyik doboz üres, a másikban egy szál meggyúj-tatlan gyertya van.

Ha e dobozok telvék, mindegyikük 8 gyertyát tartalmaz. Csak egy maradt meg, a többi tizenötöt tehát elégették.

Ebből némi bizottsággal tehát következ-tetni, hogy a tizenhét visszgyufa közül, mely-lyek végeit megtaláljuk, tizenöt egy-egy gyertya meggyújtására használatot.

A dobozok közölsben két ócska, egy-szerű alaku, magas rézgyertyatartó áll. Mind-egyik tartóban kétféle és nem elfajty gyertya maradványa, elszenesedett gyertya belyég látható. A tartók alján az előlvert gyertya maradványait constatáljuk, melyek zöldes és feketés színt öltöttek.

Ezen előlvert részek helyenkint egy cen-timeter vastagságúak.

E gyertyatartók oly czélszerű lésztettek a kályhára állítva lenni, hogy fényük az ablakra essék és ezek függőnyein keresztül észreve-hetők legyenek, hogy így a szomszédok a szobát lakottaknál vélték.

A visszamaradt gyertya azon fajtához tar-tozik, melynek körülbelül három órai égési tartama van.

Megtevéen ezen észleletet, közöltük a je-lenlevőkkel. Beaudelocq asszony rögtön kijele-nti, hogy ugy ő maga, mint a bérlekő kö-zül többen észrevették, hogy mintegy hat het

felel a trónörökös. „akkor segíthet én is.” Ezzel megfogta a gyepőt s biztatta a lovat, míg a paraszt nekidől a kereknek s a kocszi esakhamar kiközött az utra. A paraszt meg-köszönte az idegen ur szíveségét s megkér-dezte tőle, hogy ki legyen? Mikor a trónörök-ös megmondta neki, hogy egy abbaziai vendég-lőben lakik, megkérdezte a paraszt, hogy meg szabad-e őt látogatni. — „Oh hogyné” — szolt a trónörökös. Masnap reggel beáll-ított a jámbor a vendéglőbe, csomagot tartva a hóna alatt s tudakozdott annak az uriember-nek a holléte felől, a ki tegnap vadászni volt. Azt felelték neki, hogy az az ur ott lakik, csak hogy nem lehet ám olyan könnyen hoz-záférni. — „Miert nem?” — kérde esodál-kozva a paraszt, hiszen megengedte, hogy fölkeressem.” Egy lakaj bement a trónörökös szobájába s azzal az ízeneltét tért vissza, hogy ő fensége elfogadja a vendéget. Nem-sokára ott állt a jó talusi ember egy szép nagy szoba közepén, annak az ismeretlen ur-nak a színe előtt: megköszönte ajra a szíves-égét és át akart neki adni két üveg bort, mely a java terméséből való. A királyfi moso-lyogva utastította vissza az ajándékot s kérté a parasztot, hogy vigya meg a bort az ő csalá-dja egészségére, azután elbuzszott tőle. Oda kiűn aztán megkérdezte a paraszt, hogy lát kinn adata és hol van családja. Mikor megtudta, hogy a trónörökös színe előtt állott, eleinte-n nagyon meg volt ijedve, de azután sietett luza elbeszélni, hogy a király fia volt az, a ki kisegítette a kocsiját az árokból.

Az elhunyt angol külügyminiszter, és Kossuth. Idéslegh lórnak, kinek oly hitetlen történet elhunytát jelentette a táviró, államférfiúi tulajdonait méltatja majdan a történetíró s a nemeskebiű, minden szempért lelkesülő angol államférfi elétörja megemlékezést talán arról a r o k o n s z e r v - r ő l is, melylyel az elhunyt M a g y a r o r - s á g i r a n t v i s e l e t e t t. Idéslegh hó barátja volt Magyarországnak és minden alkalmat megragadott, hogy magyarbarát ér-zelmeinek szívezt adjon. Ez érzelmek jelle-meseiből közelejtőn Idéslegh lórnak, akkor még Sir Northote Stafford életéből a követ-kező epizód: 1851-et írták. Sir Northote Stafford Henri mint ügyvéd telepedett el Manchesterben. Az ifjú jogtudós már akkor is magas röptű eszmé-ekkel foglalkozott, buzgó részese volt a közügyeknek és arra törek-edett, hogy Anglia e kereskedelmi központ-jában domináló állásra tegyen szert. 1851 szeptember havában futó üzékent terjedt szét az a hír, hogy Kossuth, a langolkozó magyar, a számtizöt hazafi, Angliába készül júni. Számítalon angol város, élükön Londonnal, hitva meg a nagy vágyart, hogy látogatásá-vál tisztelje meg őket; a városok valóság-gal versengtek abban, hogy Kossuth iránti ro-konszenyünek kifejezést adjanak és szával érkezték hozzá a feliratok, a melyekben a legkülönbözőbb szavakkal hívták meg látoga-tásra. Manchesterben Northote állott a ma-gyar-barát mozgalom élére, meetinget hívott össze, melyen lelkes szavakban es-cetelte Kossuth érdemeit és végül azt indítvá-nyozta, hogy hívják meg Kossuthot a város meglátogatására. A meghívó levelet Northote fogalmazta meg, minek az volt a követke-zése, hogy Kossuth Birmingham meghívásán kívül még csak Manchesteret fogadta el. Kossuth szeptember 28-dikán tartotta bevonulását Man-chesterbe. A fogadó-bizottság élén Northote állott s ő mondta az üdvözöl beszédet is, melyben a magyarok hősiességét és szabad-ságszerzetét dicsőítette. Aznap estején nagy baquette volt. Itt ismét Northote volt az első szónok. Poharat emelt Magyarországra, arra a Magyarországra, — ugymond — mely szabadságharczavál fényes példát tett arról, miként kell a hazát szeretni, arra a Magyar-or-szágra, mely 1848-ban a népszabadság

óta, nem mindennap, hanem határozatlan időközökben, e szobában mindig körülbelül 8-11-ig, három óra hosszúig gyertya ég. Eppen ez volt az ok, mely mindnyájukban azon hitet keltezte, hogy Desiré papa ott-hen van. Meggyűzöttünk, hogy Bodasse Desiré az élet sorából eltűnt, azonban arról is bizonyos-ságot szerztünk, hogy azóta legalább is tizenöt-ször valaki e szobába férfözöl és mind-aannyiszor ott egy gyertyát meggyújtott. Ez nyilván oly czélszánt történet, hogy Desiré papa holléte iránt a hitet táplálja. Oly egyen tette tehát, a kinek ezen tévhit fen-tar-tása érdekében fektett. Vékony porréteg fedte az egyszerű, ó-divatu butorok. Allott pedig a butorzat: egy fűkos szekrényből, egy írósasztalból, egy kerek asztalból, három székből és egy ágyból. Mindez közönséges díoból készült. Ugyanilyen porréteg lepi a ruhadarabok-at, melyek egy fogsagon függenek. A szoba padlózat. A padlón ételmarad-vány nyoma nincs, a mi itt nem régiben történt étkezésre vallana. Vértől nem látható sem a padlón, sem a falakon, sem a butorokon. Sehhol semmi jele valamely lefolyt küz-delemnek, sehhol semmi jele annak, hogy ilyennek nyomai eltávolítottak vagy lemosat-tak volna. Az étkező edények, a konyhaszerek a szekrényben vannak helyükön, ott a hová valók. A fehérmű teljesen rendben össze van rakva. A papirosok az írósasztalon és ír-ósasztalban a legszebb rendben vannak. Annak kulcsa a fiók zárjában van. Az ezüst láncos zsebóra egy szegen az ágy fejénél a falon függ. Egy törös bot sötét fűből, melyet Bodas-sen előadásá szerint Desiré mindig hordani szokott, a kályha jobb sarkához támasztva. A cylinder-klap, az egyetlen, mint azt szintén nagygyéne állítja, mely Bodasse De-siré tulajdonát képezte, egy részétje vas fo-gára volt felakasztva. Eppen úgy, mint a butorokon és ruhákban, ez az is vékony porré-teg van. Ezen részletek pontos felvétele után, me-lyeket nemesak emlékeztető bevéstünk, ha-nem fel is jegyztünk, megengedtük a kint-álló személyeknek a bejvetelt, oly megszo-rítással azonban, hogy lehetőleg keveset jár-kijanak és semmihez hozzá ne nyuljanak.

(Folyt. köv.)

meleg-ágya lett, arra a Magyarországra, mely Kossuthot szült, kinek csak egy óhaja, egy vágya van, hogy hazáját szabadabb és boldog-ga tegye. „Hinni akarom — így fejezte be beszédét Northote — hogy minden an-gol vagyon és rangkülönbség nélkül velem együtt cheert kiált a magyar nemzet és ki-tünő fiára, a népszabadság és hőszere, Kossuth lelvírsre, és kijelentem, hogy az a csók, a melylyel magyar barátom ajkait illetem, test-ve-ri csók, melyet az egész angol nemzet küld a nemes inagyar nemzetnek.” E szavak után az ifjú jogtudós átölelte Kossuthot és három forró csókot nyomott ajkaira. A jelenlevők minden csók után viharos cheereken törtek ki.

A két „Figaro” egymás ellen. A londoni „Globe” elküldte egy munkatársát ahihoz a Dumont fodrázszob, a kinél a „Fi-garo” minapi általunk is említett közleménye szerint játszott Lulu herczeg regénye egy an-gol kiadasszonnyal. Dumont azt a nyilatkoza-tot tette, hogy Lulu herczeg csupán hajfodro-rítás vagy átöltözködés czéljából volt nála londoni látogatás alkalmával, s hogy neki semmi tudomása nincs azokról a részletekről, melyeket a Figaro” elbeszölt s melyeket egy-szeriten kaassnak nevez. A „Pall Mall Ga-zette” pedig Chislehurstben tett nyomozást, hol Godard abbé méltatlankodva emlékezett meg a kérdéses elbeszélés felől s azt állította, hogy a fiatal herczegnő sohasem volt afele regénye, miut a milyennek hószé most te-zszik. Végül a „Gaulois” azt erő-ítgeti, hogy az ifju Walkins — így hívták a szobán forgó gyermekeket — két nap óta Belleueben van.

Egy bolgár asszony. Philippopolból érdekes esetről írnak. Az ellenzéki „Narodni Glas” szerkesztőjét Mantsoffot a csendörök el akarták fogni, mert állítólag vámai complot-ban vett részt. Alig fogták el azonban a csendörök Mantsoffot, midőn előjött a fele-sege s ki akarta a szerkesztőt szabadítani. S midőn ez szoval nem sikerült, revolvert vett elő s a három csendörő lött. Ezek elfutot-tak, de csakhamar harmincz főny erősités-sel tértek vissza. Ekkor Mantsoff és felesége visszaérkeztek a háza, melyet a csendörök és katonaság ostrom alá fogott. Nemsokára az asszony megjelent az egyik ablakban s egy winchester-kerabélyből elkezdte a táma-dókra lövöldözni, míg a férje a háta mögött tüzelte a fegyvert. A támadók viszonzozták a tüzelést s mintegy két óra alatt közel kétszáz lötlényt lödöztek el a nélkül, hogy az asz-sony megsebesítheték volna, míg az négy csendörő és ugyanannyi katonát súlyosan megsebesített. Végre azonban a tulnyomó erőnek engedni volt kénytelen az asszony: visszaronult s erre a csendörök berohantak és ugy az asszonyt, mint férjét oly súlyosan megsebesítették, hogy kórházba kellett őket szállítani.

Rövid hírek. Öngyilkos na-gykereskedő. Bessen Berger Mór otla-kai születésű öngyilkos nagykereskedő pénteken revolverrel önvilárossági kísérletet követett el s életveszélyesen megsebesítette magát. Tettének oka az, hogy félt a csodtúl. — A bécsi ka-tonasza baditót, Heller Mórict az a napokban szállították el a steini fegyházba. — Griebler Henrik dragonyos kapitány Welsben agyonlőtte magát. — B u r g o n y a s z k ö s e g kezd uralkodni Csehországban s a szeszgyáratok sora bezárják. — A halott-égetés ez év tavaszán megkezdődik Páris-ban, a Père Lachaise temetőben. — S a r d i - n i á b a n most egy 80 főnyi rablóbanda ga-rábálkodik: nem rég egy urt birtokon kilenez embert gyilkoltak meg, az illózó katonasággal pedig egész csatát vívtak, melyben 17 katona esett el. — A párisi törvényssék ha-lálra ítélte Duval anarchistá rablás és gyujto-gatás miatt.

S Z I N H Á Z .

Czanyuga Emmának jutalomjátéka lesz esütörtökön, a mikor „Egy szegény ifju története” kerül színre, mely-ben a főszerepet, Margitot játsza. Szintársu-latunknak e kedves fiatal tagja a színpadon még az első évet sem töltötte be s tehetségé-nek és hivatásának már is oly meggyöző bi-zonyosságát adta, hogy lankadatlan szorgalmal és gondos tanulmányával valóságos drámái hősnővé küzdötte fel magát, a hova mások csak hosszas gyakorlat és küzdelem után jün-nak. A rokonszeny, mely alkításainál mind-dig hű kísérője, jutalomjátéka alkalmával is meghozza a mélyt elismerés imponáns nyil-vánulását, melylyel minden alkalommal oly kérszősen adozik neki a közönség. Élvezet-tes este vár reánk, melyen szép, de nehéz szerepének művészi megoldásával minket ré-szesíteni fog.

A jövő hét műsora. Hétfő: „A sötét pont” eredeti dráma 3 felvonásban. Kedd: „A fekete domino” opera 3 felvonásban. Szerda: „Hadjárat a békeben” vígjáték 5 felvonásban. Csütört: „Egy szegény ifju története” színmű 5 felv.-ban. Czanyuga Emma jutalomjátéka. Péntek: „Az eleven ördög” operette 3 fel-vo-násban. Szombat: „Ifjabb Promont és idősb Rielser” színmű 5 felvonásban. Vasárnap: „A parasztkiasszony” népszínmű 3 felvonásban.

Irodalom és művészet.

A „Kölcssey-Egyesület” felolvasó es-télyei.

V. — Január 16.

Ma volt a „Kölcssey-Egyesület” felolvasó es-télyeinek utolsója. Elegans, minden ízében válogatott közönség hallgatta végig. Az első felolvasó P l e s s Mór volt, ki egy sok olvasottságról tanuszkodó s szellemes ötletekkel fűszerezett értekezést tartott „A nő-kérdésről nem z e g z a d s á g i s z e m p o n t b ó l . A nő-kérdés a hatvanas években kelet-kezett, midőn a népszámlálási adatok ijesztő módon mutatták, hogy 26 millió ó nő van, ki varrással és tanítással keresi meg kenye-

rét. Természetszerűleg mozgalomnak kellett megindulni az iránt, hogy e nők munkaköre lehetőleg kiszélesbítsék s foglalkozási ágak-ban nyerjen. E mozgalomnak aztán sikerült is tért hódítani a nők számára a posta-, távir-áda- és vasutintézmények körében. Ma már a londoni főpostánál 2000 nő van foglal-koztatva.

Az első jeles író, ki e kérdéssel beha-tóan foglalkozott, John Stuart Mill volt, ki e kérdést magasabb szempontok fele-terelte, s munkájával egy egész e tárgyra vo-nalkozó irodalomnak vetette meg alapját. Stuart Mill álláspontja egészen radicalis. Tel-jes egyenjóságot kíván a nők részére, s erre legcélszerűbb módnak tartja azt, ha a leányok is oly nevelést nyernek mint a fiuk. A munka nagy hatású lényegesen csök-kenetett azon kevésbé kiderült körülmény, hogy a munka legkiválóbb részei az író — nejeitől származtak. Leghívebb követője volt D o n H e d v i g . ki szavazati jogot követel-te menének.

A Stuart Mill-féle elvekből következte-tett némacmionnál S y b e l a jeles törté-netíró iszant meg a harcot, ki a nő hiva-tását ott találja a házi és családi életben.

A nőkérdés előtérbe jövetelére nagy ha-tással volt a műveltség elvénnek diadala-rátadása s a női műveltség magasabb fejlődése. Ez utóbbi folytán részlette el a nők előtt in-geret az egyszerű házi munka, míg az előbbi tenyező a gépek feltalálásával karöltve azt idézte elő, hogy a nők odaállottak a munká-sok közé, s hogy most egy egész család szerzi meg az a jövedelmet, mit előbb maga a család szerzett meg.

Ez pedig hiba. Egyes kiváló női szelle-mek követték ezental is geniusukat arra a térre, a hová ez vonzza őket, de a nagy tö-meg helyzetének megítélésénél óvatossabbak kell lenniük. Súlyos következményekkel járna, ha a közép társadalmi bevittek a női munkát. Térjen vissza a női nevelés régi egyszerű formái közé, s maradjon meg ideáljánul továbbra is ez a harmónia, melynek férj és nő közt kell lennie. Azoknak pedig, ki a hazas életről le-maradtak, nyujtsunk tért és alkalmat azon él-vek kárpótlására, mikben a sors társúitokt részesítette.

A közönség zajos tapsokkal tüntette ki a felolvasót.

Ezután S o m l ó Sándor az aradi szin-társulat e költői tehetségű tagja lépett a fel-olvasó asztalhoz s „Apród” czimen egy hosz-szabb s elragadó lyrai részletekben bővelkedő költői beszéletesét olvasta fel, melyből lapunk mai tárczájában egy rendkívül szépen meg-írta részletet közölünk.

A költői beszély, melynek szépségeit a szerző kitűnő előadása meg fokozta, egy ifju apród reménytelen, szerencsétlen szerelméről szól, mely az ifju kora sirábjába kergette, s mely az imádot királyi leány életét is meg-fosztotta nyugalomtól.

A közönség tüntetészerű lelkesedéssel fogadta a felolvasót.

Végül S t a u b e r József az aradi real-iskola kitűnő képzettségű tanára értekezett „A hangról s annak észrevétel-éről” vonzó előadásban s egy érdekes, mint tanulságos kísérletekben mutatva be az egygúttangzás, a hangok keltő mozgás stb. tüneményeit.

A közönség mindvégig feszült figyelem-mel hallgatta az értekező szabad előadását, végen pedig lelkesen megéljendezte s így éljenzéssel folytatva a „Kölcssey-Egyesület” öt felolvasásra terjedő cyklusát, melylyel any-nyi élvezetet szerzett Arad művelt közönsé-gének.

A felolvasók szinte érezték a bucsu ne-hézségét e szép női közönségtől s így történt, hogy a mai estély oly hosszúra húzódt.

Az egytel azonban nem veszbucsat, s előre örül a viszontlátásnak a „Kölcssey-Eg-resület” bálján.

A babonáról. Siriska Andor pécsi tanító „A babonáról” című jeles népkönyv szerzője lapunk utján tudatja a t. olvasóköz-zönséggel, hogy ezen népkönyvének első ki-adása, mely 3000 példányban jelent meg, — teljesen elfogyott. Több oldalt felszólításnak engedve, könyvét újból kiadta. E második ki-adásból — melyhez egyszersmind mellékelve vannak azon bírálatok és ismertetések, mely-lyek a kis műről az elmúlt év nyarán a la-pokban megjelentek — egy példányt lapunk-nak is beküldöttek. A most említett mellékelt átk-intéssé után meggyűzöttünk, hogy e jó-ra-való s mindenesetre pártolásra és terjesz-tésre érdemes népkönyvről lapunkon kívül a mult évben megjelent 516 magyar hírlap (fo-lyóirat, szakközöny stb.) közül átlag nem ke-ve-sebb, mint 80 fővárosi és 300 vidéki lap hozott kedvezőbbé kedvezőbb kritikát. Ilyen irodalmi sikert valóban író még egyhamar el nem ért. Kivánjuk a nemes ügy érteben, hogy e második kiadás is oly gyors elterjedésnek ör-vendjen, mint az első kiadás. Megrendelések — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — szer-ző címére (Pécs, Agoston-tér 1. sz.) intézendők, ki azután a könyvet keresztülszítva alatt B e r - m e n t v e azzonnal meg fogja küldeni. Egy példány ára 50 kr. Aki 10 példányra 5 frtot előre beküld, az egy könyvet tisztelet-példány gyanánt kap. A lehető legmelegebben ismetelve ajánljuk e kis művet mindenkinek, de különösen a papok, tanítók és jegyzők szí-ves figyelmébe és pártfogásába, mint a kik legtöbbet tehetnek a babonás köznép és az ifjuság felvilágosítása és művelődése érdekében.

Az „Amerikai Nemzetőr” című s New Yorkban magyar nyelven megjelenő heti-lap január 1-vel 4-ik évfolyamát kezdé meg. Ha figyelembe vesszük azon nehézségeket, melyekkel külföldön — különösen Ameriká-ban — egy magyar lapnak küzdeni kell, s nem tevéstjük szem előtt egy oly lap hasz-nosságát, melynek létele által az idegen föld-ön élő hazánkiai övezkedtetnek, s nemzeti-ségi érteket és házaszeretettük ébrán tartatik, ezenkívül pedig mint a magyarság ő s tanáde-adoja nemes hivatást gyakorolhat: s ha tekin-tette vesszük, hogy e lap — az egyszerűen kívánandó ellen küzdvén, eddig is hasznos szolgálatot tett a hazának, s min-den ízben magyar, akkor csak kötelességet teljesítünk, midőn olvasónk figyelmét „A m e r i k a i N e m z e t ö r r e ” felhívjuk s ajánljuk, hogy arra — különösen a casinók,

Vegyes közlemények.

— A Magyar-Franzia biztosítási részvénytársaság (Franco-Hongroise) életbiztosítási osztályához 1886. december hóban benyújtott 475 ajánlat 913,530 forint összegűre és kiállított 433 kötvény 813,500 frt biztosított összegre. Az 1886. évben 4233 ajánlat 7,334,380 frt összegűre nyújtott be és 3657 kötvény 6,517,830 forint biztosított összegűre állított ki. A társaság életbiztosítási kötvényeinek kibocsátott előzetes igényjegyeknek legközelebbi kisorsolása már 1887. január 31-én fog megtartani és résztvesznek abban mindazon felek, kik a kisorsolási kombinációk szerint 1886. december 31-ig bezárólag biztosítást kötöttek, ha kötvényeik a kisorsolási napján érvényben vannak. Az aradi vezérügynökség. (Átél-Péter-utca 1. szám I. emelet.) Az aradi főügynökség: Petőfi-utca Reiser és Pollák úrnál és Forray és Rákoszi-utca sarkán Prinor W. S. nál.

Szociális.

(Január 15.)

(B.) Tekintettel a: emelkedő tengeri-árakra, a gyárosok mult héten tartózkodók voltak, minek következtében az irányzat szilárdabb lett. Magasabb árakat mindazonáltal nem lehetett elérni, mivel a belsőli fogyasztás a járhatatlan utak miatt, csekély volt és azonkívül mivel távolabb eső fogyasztók kerültek szükségletük a mezőgazdasági szeszfordékból fedezik.

Mai jegyzéseink Készaru nagyban 25.25, kicsinyben 25.75 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabonázás.

(Január 15.)

8000 mm. forgalom, legmagasabb tegnapi árral. Tavasi buza 9.25—9.26, új buza 8.85—8.84 új tengeri 6.19—6.20, tavasi zab 6.63—6.65, káposzta-repeze 11.50—11.62.

Budapest, január 15. (A z „Aradi Közlöny” eredeti távirata.)

Az esti tőzsze zárlati árfolyamai: Magyar aranyáraké 101.70, magyar papíráraké 91.65—, magyar hitelbank 297.25, osztrák hitelbank 288.20, London 126.70, Páris 49.90.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzszen 1887. évi januárhó 15-én.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes Magyar aranyáraké 6 sz., Magyar aranyáraké 4 sz., Magyar papíráraké 5 sz., Magyar vasuti kölcsön, Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib., Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib., Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar földterhermentesítési kötv. záradék, Pénze-bánai földterhermentesítési kötvény, Pénze-bánai földterhermentesítési kötv. zár., Erdélyi földterhermentesítési kötvény, Horvát-szalvorn földterhermentesítési kötv., Magyar származékmaváltsági kötvény, Magyar nyeregmény-sorsjegy-kölcsön, Tiszazabályozási és szegedi sorsjegy, Osztrák áradék papírban, Osztrák áradék ezüsthén, Osztrák áradék aranyban, 1870-iki osztrák államsorsjegy, Osztrák-magyar bankrészesvény, Magyar hitelbankrészesvény, Osztrák hitelintézet részvény, Ért. és kir. arany, Ért. és kir. arany, 20 frankos arany (Napoleon'dor), Német birodalmi márká, London (3 havi váltókért), 20 morkos.

IDEGENEK NEVSORA.

(Január 15.)

Fehérek: Kóh Dávid, keresk. Temesvári Krausz E. keresk. Bpest. Kóh D. Francz Imre. keresk. Bécs. Reiner T. keresk. Bpest. Mayer József, magánzó. Hanover. Virág M. Bruszt J. Meixler Adolf. Jung Perencz, utazók. Bécs. Steiner Mór. utazó. Gyöngyös. Deutsch Simon. utazó. Bpest. Nádor-szálló Málí Geddó, birt., Kungöts. Deutsch Ignác, mérnök. Lippa. Buczurka József, jegyző. Nagy-Kamarás. Garva István, jzö. Apáczs Scheinberger Adolf, bérlő. Pécska. Keller Ignác, vendéglős. Pécska. Vádorsky Károly, magánzó. B. Csaba. Manheim Salamon, keresk. Nagyalak. Gottreich Máté, keresk., Orvos. Augustus Tóma, iparos. Belgrád. Lusztig Salamon, gépész. Gyulafehérvár. Három király-szálló. Cserepes Ferencz, ügyvéd. Vinga. Diamant Elek, keresk., Körösladány. Fried Heinrich, keresk., Hódmezőcs. Gross József, bérlő, Cs. Falta. Aranykútes-szálló. Frigyes Imre, jegyző. Kapura. Schreyer Parkas, vállalkozó. Csemrő. Reisz Simon, utazó. Ujvidék.

Arad városi színház.

Folyó sz. 106. A. bérllet 19. szám. Vasárnap, 1887. januárhó 16-án: Viola, az alföldi haramia. Eredeti népszámm 5 felvonásban.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Holnap, hétfőn: A sötét pont. Eredeti dráma 3 felvonásban.

Felőlő szerkesztő és kiadó: HINDY ÁRPÁD.

Nyiltér.

Elveszett

egy fehéres barna foltos vizsla, Lum p névre figyel. Adójege 2366. A megtaláló jutalmat kap N. Friebeisz Miklós úrtól.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

lamint az összetartozandóság, a testvéries ösztönök és együttes fokozása ezáltal a vizgalm családjaikkal együtt ha csak lehet, okvetlen megjelenjen sziveskedjenek és a bál eszméjét ismerőseik körében terjesszék s nem iparos polgáritársainkat is buzdítsák a megjelenésre. — A bála személy-jegyek I frral, család-jegyek 2 forinttal minden bizottsági tagnál s a testületi irodában válthatók. Nem testületi tagok részére azonban névre szóló meghívó állítandó ki. Ilyent kívánatra készségesen ad az iroda minden tagnak. Testületi tagok arra érdemes segédeiket is meghívhatják, szintén névre szóló meghívással.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

— Perbe fogott aradi uzorások. A budapesti hírhedt uzorás-per után, ugylát-szik az aradi törvényszék fog legközelebről hasonló szomorú tárgyalást megélni. Aradon évek óta beszéd tárgyát képezi, hogy több aradi uzorás ellen büntényítő feljelentés történt a helybeli kir. törvényszéknél. A hírek oly alakban merültek fel az utóbbi napokban, hogy minden kétséget kizárni látszottak és éppen ezért siettünk lapunk számára hiteles információt szereznii az ügy állásáról, melyre vonatkozólag most a következőkről tudósítunk: H a l l ó s y Jenő egyik biztosító társaság aradi vezérügynöke négy helyi uzorás manipulációkat áldozta lett, s hosszas küzdés után végre rászánta magát, hogy perbe fogatja e szípolókat. A feljelentés pár hete meg is történt és az ügy most vizsgálót tárgyat képezi az aradi kir. törvényszéknél. A vizsgálót N a s z á d y Irán kir. törvényszéki bírósé P a r e c z György kir. ügyész intézik. Az ügy már oly előrehaladott stadiumban van, hogy e hó 20-án még egy újabb tanukihallgatás lesz és a vizsgálat befejeztet nyer. Vádlottak már mind ki vannak hallgatva, számszerint négyen és mindnyájan a Hallósy Jenő hitelezői.

A feljelentett uzorások egyike D u s c h á k Ferencz aradi lakos, ki Kis József név alatt szerepeltette váltóit és 36 százalékot szedett azok után. A vele szemben perelt uzorakamat 470 frt 70 krt tesz ki. A másik F l o r e s c u György szintén aradi lakos, ki Kapricze György és Ungurán nevek alatt szerepelt óvatosságból és 24 százalékot vett a váltók után. A vele szemben perelt uzorakamat 1093 frt 40 krt. A harmadik uzorás R e i c h Mór aradi lakos, ki Moder Lajos nevet szerepeltetett a kölcsönkövetéséknél, a melyeknél előfordult összesen után 40 százalékot vett. A vele szemben perelt uzorakamat 682 frt. A negyedik perbe fogott uzorás R e i c h B. Károly aradi lakos, ki Hallósyval zálog-kölcsön ügyletben állott 58 forintnyi ékezerzalag után három hónap mulva 128 frt-ot fizette-tett ki Hallósyval.

A feljelentés híre K i s Armin ügyvéd, ki Hallósyt képviseli, többen felkeresték és szintén feljelentést tettek a fentnevezettek ellen.

A vizsgálat dicéretes erélyvel foly és rövid időn végtárgyalásra kerül az ügy.

Törvényszéki tárgyalások lesznek e heten és pedig W i t t m a y e r Antal hal-mágyipostásikkasztó ügyben h é t f ő n, B u d a i Mária radnai lakos emberölési vétségében, — továbbá S c h e v e r Ádám és társai aradi lakosok lopási bűntényében k e d d é n.

— A törvényszékből. Még október 19-én történt, hogy N e d e s z k Dimitrie és Száv Lázár paulisi lakosok a lippai vásárról hazamentekben, M i s z u l y Jován és Gyemna Juon ugyancsak paulisi lakosok által megát-madtattak, s mig Gyemna Nedezeknek lábára ütött botjával, Miszuly elövelt bieskjával ütött fején és kezén több sebet. Az ügy e napokban került az aradi királyi törvényszék előtt tárgyalásra, hol Gyemnáknál könnyű testi sértesérről 1 hónapi elzárásra. — Miszulyt a súlyosnak minősített sértesérről három havi elzárás s 10 frt pénzbírságra ítélték. Vádlottak megnyugodtak az ítéletben, a királyi ügyész azonban az utóbbi ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

CSARNOK.

Egy téli napon.

Zúg, tombol odakünn a vihar árja, Siró hangja lelkeket átjárja, Zokog a felhő, hullnak könnyei, Panaszos sóhajt a szél kergeti... Oly sivár odakünn minden... oly kihalt! Nem hallani most soha madárdalt: Pusztba a mező, lombtalan az ág, Álomba szenderült fű, fa, virág... Mily zord a vidék, kiellen, pusztá! Mindez a természet változata: Vigaszt nyújt neki tavasz reménye, Mert átérzi, hogy ez nem tart örökre... Hátha szívünknek a bánat bántja, S boldogságunkat is sirba zárja: Szabad-e remélünk szebb, jobb jövőt? Nem... mert ehhez szívünk nem ad erőt! Adrienne.

Az ő titka.

[11. foly.] — Elbeszélés. — Irta: M e r c z E. — Az „Aradi Közlöny” számára ford. Eötvös Margit. — Másnap reggel egy szolgát küldtem lakásomra, más ruhákat elhozandó, minden üzenet nélkül feleségemhez, ki ismételtén kérdeződött utódom a hivatalban, hogy hol

takarékpénztárak s egyesületek — minél számosabban előfessenek. A lap előfizetési ára 1 évre 5 frt, mely osztr. ért.-ben, ajánlott levél útján „Amerikai Nemzetör” 149 E. 4 str. New-York küldhető el legzélszerűben.

Farsang.

A „Korcsolya-Egylet” bálja.

Arad, január 15.

Olyat fagyott mára az idő, mintha nem is a báltermet, hanem a jégpályát akarták volna megnyitni a korcsolya-egylet bajnokai az aradi hölgyek számára.

Pedig jó ezultal nem hiedget vártak, hanem várták újra azt az oly sokszor tapasztalt meleg érdeklődést, melylyel az aradi közönség a farsang e kiválóan fényes elite-bálja iránt viseltetni szokott.

No hát ez az érdeklődés nem is szállott ugy alá, mint a hőmérő. Épp oly nagy volt ez a közönség részéről, mint a buzgó igyekezet a rendezőség tagjaiban.

Ennek a két tényezőnek az összjárása tette a mai bált fényessé, sikerültt, szóval hasonlóvá a többihez.

Bájos fiatal leányok, hódító szépségű asszonyok táncolták végig e bált, melynek egyik nagy vonzereje, és igen kedves része a f u z é r t á n c z, mit a többi bál már Aradon is elejtett, talán a táncosoknak a nem táncosok ellen érzett és bizonyos lenézéssel vegyült bosszúrte folytán, mert hisz tudvalévő dolog, hogy e tánc alatt érvényesíthetik leginkább magukat azok, kik nem lábaikkal, hanem csak az ugynevezett „báli szellemességgel” dobálóznak.

A nemeslelkű korcsolya-egylet azonban felvette programjába a cotillont és rendezte azt oly eleganciával, mely valóban dicseretére válik a rendezőségnek.

Az egész bál egy kedélyes multság volt minden ízében. Az elite-bálók fényével azok fessége nékül.

Folyt a tánc vigan és szilaján, nem a táncrend chablonja, de a csapongó jókedv sz-szélye szerint.

Ez a csapongó jókedv aztán belesodort a tánc forgatgába olyanokat is, a kik a piros keretekben kerestek, de nem találtak nyugalmat és már a korai órákban történt, hogy a fiatal leányok egyszerűen csak azon vehették magukat észre, hogy az „e g y t o u r é t” esengők közt törődött agglégények és öszlöl öreg urak is várakoznak.

Es aztán táncoltak ezek is a többivel oly fiatalos hével, hogy a N a g y Józsi új cigány-banádja alig győzte őket muzsikaszóval tartani.

A cigány előtt egy izléese, kék és fehér (az egylet színei) szalagokkal bevont fal állott a souper-csárdás hevének korlátjával.

A rendező bizottság tagjai szintén kétféle színű echarpe-val voltak ékítve.

A hölgyek táncrendje igen izléese és kedves emléktárgyal szolgált. Ezüst cimerezetű pajzsa „A. K. E.” betűk vannak aranyozva, s a czm belső lapjára két atlaszszal fődőkönnyvalaku táncrend illeszkedik.

A bálon jelen volt notabilitások: O r m ó s Péter kir. tan. alispán, O t t r u b a y J. Károly törvényszéki elnök, P a r e c z György kir. ügyész, br. P u r c z e l Béla póstafőnök, S t e i n i t z e r Károly tsvéki bíró, H á s z Sándor, S z a l a y Károly, J a k a b f i Zoltán, M a r t i n y József az osztrák-magyarbankfiók vezetője, M ü l l e r Károly, dr. M ü l e k Lajos, N e u m a n Ede.

As első négyest 30 pár táncolta.

A többi, a mit még nem mondtuk el, elmondja az alábbi névsor:

A s s z o n y o k: Dániel Béláné, Ludigné, Jakabffy Istvánné, Kövér Ferenczné, Sármezeyné, Laczay Józsefné, Andriényi Károlyné, Szalay Károlyné, Özv. Náray Imréné, Hauptvogel, Probst Ferenczné, özv. Páris Jánosné, Temesváry Jakabné, Hász Sándorné, Hász Antalné, Czanyugáné, Halmay Józsefné, Doráné és Felletár Národné. L e á n y o k: Vertan Ilonka, Laczay Erzsike, Sármezey-nővérek, Szalay Ersi, Hauptvogel Luiza, Kövér-nővérek, Andriényi Jenny, Ludig Aranka, Dániel Ilonka, Páris Gizella, Temesváry Anna, Hász Ilonka, Hász Sarolta, Czanyuga Emma, Hász Hermin, Halmay Etelka és Ilonka, Havas Aranka, Dorka Anna.

A karzaton voltak. Virágh Lajosné, dr. Avarffy Imréné, Takáts Helén, Ház Erzsike, Kosztka Gusztávné, Kosztka Berta, Hruzek Béláné, Hruzek Klementin, Jiraszek Lajosné, Prinor Rózsika és Ilonka, Dániel Jolán és Marcsa és Roth Henrikné.

Jóteknység álaroz alatt.

Két szép asszony látogatott el a minap a redactiónkba. A hajmeresztő gyilkosságok által folytonos izgatottságban tartott szerkesztői kedélyek a derült jelenés által egészen felvidítva, a politiai események által ránczba szedett homlokok egészen felderített siettek üdvözölni a két — szép asszonyt.

Az üdvözlést fájdalom nagyon hamar követte a bncsu is, de a közbeeső néhány percz elég volt arra, hogy a kedélyek nem igen tudtak egyhamar ismét megbarátkozni a gyilkosságokkal, s a politiai események feletti re-

flexiók sehogy sem akartak sikerülni akkor, mikor távozásuk után is csak egyre ott állott előttünk a két — szép asszony.

De akkor már azt is tudtuk, hogy nemcsak szép, de jó asszonyok is.

A jóteknység tagjai, kik siettek bejelenteni, hogy ők ismét jól akarnak tenni. Azaz, hogy ismét nyilvánosan akarnak jól tenni, mert hisz egyetlen körében, kerülve a nyilvános és kérkedő dicsekedést, a szerénykedő titok leple alatt nem is szünnék meg sohasem jól tenni.

De a nyilvános jóteknységhez köze van a nyilvánosságnak is, és mi örömmel sietünk tudásra adni, a kit illet, hogy febrúrhó 5-én a „Fehér Kereszt” nagy termében az aradi jóteknység tagjai az egyetli alapítóke javára egy oly álarozos bált rendez, a melyről elmaradnia senkinek sem szabad, a ki tud és szeret mulatva jól tenni, s a ki érdeklődik mindaz iránt, mit kedves és szellemes nők szórakoztatásul nyújtanak.

Mert lehet ott jól tenni és mulatni eleget, és a ki nem szeret nyilvánosan jól tenni, vagy a ki nem mer nyilvánosan mulatni (nemcsak házas embereknek szól), öltsé magára a mindent eltakaró álarozot.

Es a ki jól tesz, jól vesz... A számtalanszor megénekelte gyönyörű aradi magyar typosok bokorúró szoknyát, piros csizmát öltenek, s odaállanak a felállított sátorcsárdá elé s gyönyörű bört mérnek a szomjuhozának, s pompás falatokkal jól tartják az éhezket.

Fel lesz építve a szerencse hajloka is, s kiki elmehet szerencsét próbálni a tombola elé, melynek gyors kerekeit igazó nők forgatják urak örömére, szegények javára.

Az egyik szép asszony azt is megsugta nekünk, hogy a hölgyek körében mozgalom indult meg az iránt, hogy felállítsanak egy jósdát, melynek szolgálatában isteni sугallat által felvilágosított hölgyek tárják fel az aradi ifjuságnak a jövőt, hogy javuljanak, kiknek félni kell, és örülnenek, kiknek boldogságot ígér a jövőndő.

Jó gondolat ez különösen akkor, midőn már a szentírásban is meg van írva, hogy a bűnbánat és megtérés első jele a — jóteknység.

Az álarozos menetet, a hét sovány esztendő képletét, mely csakhamar átvárrásoltatik hét jól táplált esztendővé, s az a sok szellemes bohóság, a mit a rendező bizottság e bála tervez, most nem emlíjtük, és pedig azért, hogy a bála vonzó tényezők között, a humanitás, a mulatni vágyás, és a többi érzelmek mellett ott legyen a — kíváncsiság is.

— Ügyvédi osztály. Mint minden évben, ugy ez idén is estély magának az aradi ügyvédi kar egy napot, vagy jobban mondva este-tét, melyen egy pótörvényszületet proclama-málva, szorosan a saját körében a zavartalan vizsgálomnak adja magát. Egy ü g y v é d i e s t e l y rendezése tárgyában ugyanis megindult már a mozgalom, s minthogy tapasztalható tudjuk, hogy ügyvédeknek mindig a tett emberei, bizonyára már legközelebb azon helyzetben leszünk, hogy e tárgyan pozitív adatokkal szolgálhatnak olvasóinknak. Most egyelőre csak annyit, hogy ügyvédeink ezuttal duplán készítik a farsangi költségjegyzéket; és pedig a kamarai közgyűlés estéjén az ügyvédek előre akarnak maguknak jókedvet csinálni a hagyományos estélyhez, mely ugy mint az előző években, b a t y u b á l i alappon lesz a nagybójtben rendezve.

— Az aradi honvédegylet álarozos bálja, mint ezt a rendezésre kiküldött bizottság, a farsang utolsó vasárnapján fog a „Fehér Kereszt” termében megtartani. Mivel pedig az egylet pénzterára annyira ki van merítve, hogy e vizgalm megtartásáig is fenforog annak szükségé, hogy pénz szerzesésék a nyomorral küzdő 1848-9-iki szabadságharcosok segélyezésére; — e bált megelőzőleg f. évi febrúrhó 6-án vasárnap délutáni 4 órakor mérsékelt bementi díjjal felolvasás lesz a városháza dísztermében. E felolvasásnak az kölcsönözö kiváló érdeket, hogy Besze János ur, hazai közeletünk e jeles veteránja és K o s s u t h Lajos politikai életének kortársja és részese, a „N e m z e t G é n i u s z a” cím alatt fog felolvasást tartani. Ezt megelőzőleg S o m l ó Sándor ur 1849-ik évi febrúrhó 8-án lefolyt utcazi harcokról fogja egy álta megírt hangulatteljes költeményben ismertetni. — Tisztelettel kéretik a hazafias közönség, hogy ezen előzetes értesítést vegye szives tudomásul. Arad, 1887. január 15-én. Az aradi honvédegylet elnöksége.

— Az aradi Lloyd-társulat ez idén szintén járul a farsang élénkítéséhez, s tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy több táncestetlyt rendez; ezek esleje febrúrhó első napjaiban fog megtartani a „Fehér Kereszt” szálló nagytermében. A rendező bizottság tagjai: dr. K e l l L ipót, dr. M a n d l Vilmos dr. R o s e n b e r g Károly, W a l l f i s c h Armin és L e o p o l d Zsigmond.

— Aradi iparosok bálja. Az aradi ipar-testület január hó 29-ikén, este 8 órakor a „Fehér Kereszt” szálló termében a testületi ház építési alapjának gyarapítása ezéjából z á r t k ö r ű t á n c z v i g a l m a t rendez. Midőn a rendezőség a testület minden tagját e vizgalmra meghívja, kéri az iparos-ságot, hogy egyrészt a bált ezéjének előmozdítása, másrészt pedig annak kimutatása érdekében, hogy az aradi iparosság e város társadalmának jelentékeny részét képezi, va-

AZ

aradi Széchenyi-gőzmalom részvény-társaság

t. részvényesei

a f. é. januar hó 30-án, d. e. 9 órakor
a társaság helyiségében tartandó

XVIII. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk. *)

NAPIREND:

1. Előterjesztése az üzleti jelentésnek, **) az évi mérlegnek és a felügyelő-bizottság jelentésének.
  2. A tiszta nyereség hová fordítása iránti határozathozatal, illetve meghatározása az osztaléknak.
  3. Az igazgató-választmány két tagjának, és a felügyelő-bizottság egy póttagjának megválasztása.
  4. Megválasztása a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő bizottságnak.
- Arad, 1887. évi január hó 15-én.

Freyberger József,
elnök.

*) Szavazatra jogosított részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felhívjuk, miszerint részvényeiket legkésőbb f. évi január hó 27-ig a társaság pénztárnál leírtnél letenni sziveskedjenek.
**) A nyomtatott évi mérleg és üzleti jelentés f. évi január hó 23-tól a társasági irodában átvethető.

TÖRÖK GERGELY, Aradon.

A farsangi idényre ajánlom nagy választékban levő férfi bál
cikkeit u. m.:

Cylinderek, clackok, nyakkendő, keztyű,
divatos ingek,
gallér, kézelő, lakcipő, harisnya, álarczok, sat.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel

Török Gergely

férfi divatárú kereskedése,
az „ARANY EMBER”-hez
főter 11-ik szám, a megyeházzal szemben. 16—5.50

Szolid szolgálat.

Nagy választék farsangi cikkekben.

Nagy választék farsangi cikkekben.

„Bécsi biztosítótársaság.”

Teljesen befizetett részvénytőke 5 millió frt.

A „Bécsi biztosító-társaság” és a „Bécsi élet- és járadék-biztosító-intézet” alulírott magyarországi fiókigazgatósága által hazánk egyes főbb városaiban már kötvénykiállítási joggal felruházott fő-ügynökségek is felállítván, tudatjuk, miszerint **főügynökül**

Aradon:

Assael A. Adolf urat,

titkárul:

POLGÁR J. urat,

Debreczenben: Simonffy Sámuel kir. tanácsos urat,

Miskolczon: Török Aladár urat,

Pozsonyban: Mihályi T. E., ipar- és keresk. kamarai elnök urat,

Sopronban: A soproni építő- és földhitelbank részvénytársulatot,

Temesvárott: Redl testvér urakat,

Nagybecskerekben: Hirtenstein és Reiner urakat,

Szegeden: Tóth Pál urat

nyertük meg, felkérjük a t. biztosító közönséget, hogy ugy

tűz-, jég- és szállítmány-,

valamint

életbiztosítási ajánlataikkal

társulatunkhoz, esetleg illetékes főügynökségünkhöz fordulni és minden kívánalomnak megfelelő társaságunkat bizalommal felkeresni sziveskedjék.

Fent címzett társulatunk, míg egyrészt tekintélyes tőkéjük által is már teljes biztosítékot képesek nyújtani az elfogadott kockázatokért, másrészt előnyös díjtételel versenyképessé teszik minden eddig hazánkban működő biztosító-társulattal szemben, mi több, az életbiztosítási üzletágban oly előnyös kombinációkat vett fel díjtáblázataiba, melyek a biztosító közönség minden várakozásainak megfelelőek.

Társulatunk elvül tüzte ki továbbá, hogy a bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére lelkiismeretesen gondot fog fordítani, reméljük, miszerint a t. biztosító közönség egész bizalommal fogja felkeresni ajánlataival társaságunkat, mi pedig igyekezzünk fogunk az irányunkban tanúsított bizalmát mindenkor teljes mértékben kiérdemelni.

Ugyanez alkalommal felkérjük végül a kör- és községi jegyzőket, néptanácsokat, iparosokat, kereskedőket, valamint a kisebb birtokosokat, kik helyben vagy hazánk tekintélyesebb helyein s községeiben társulatunktól ügynökséget vállalni hajlandók, hogy ezek elnyerése végett lehetőleg hozzánk, esetleg fentebb irt főügynökségünkhöz fordulni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:

Tisza László,
igazgató

26—17.4

Ágoston József,
vezértitkár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főter 39. sz. a.

Tombola és ajándéktárgyak,
Társasjátékok, domino, lotto, lövverseny stb.
Báli- és salon-legyezők, keztyűk, fehér
cipők.
Illatszerek, szappanyok, toalettvizek és haj-
porok,
Petroleum-lámpák, függő és asztali, vala-
mint éjjeli
Istálló- és viharlámpák,
Üvegtermékek, pohártartók, pálinka-szervek,
bor- és sör-garnitúrák, gyümölcs-tartók, virág-vázák,
Tálcák fából, pléh- és alpacca,
Thea- és kávé-főző gépek, réz és nickel,
Csillárok, üvegből és bronzból 6 ágtól 12-ig,
különösen templomok és kápolnákba,
Albumok papírból, bőrből, vászon- s plüchből,
Varró-Necessairek, író mappák és poesie-
könyvek.
Pénc- és oldaltárcák,
Fa kosettek ékszernek, kézi munkának és
thea-czukornak,

Virág-asztalok és hozzá való virágcserepek.
Thea-asztalok nyolcz szegletű és kerek már-
ványlappal és anélkül.
Gyermekjátékok, figyelemre méltó a bel-
földi ipar. kezi- és munkakosarak, munka asztalok,
belföldi ipar. viasz vásznak usztra, butorra, fűrdő-
s mosdó-szobákba.
Futó szőnyegek, valamint nagyobb ebéldő-
szőnyegek,
Ablakredők, vászonból és fából szőve.
Sártörők, szalma, gyékény, tengerfü, Co-
cus és gummiból.
Utazó-táskák, kofferek, plaidok, angol úti
pokróczok,
Ló-pokróczok és kasmir szövetek, belföldi
ipar. igen előnyös árakban. Székek lécezeve, szo-
bai és kerti. felette erősek és jutányos árak mellett.
Lábbelik urak, hölgyek és gyermekeknek,
Mindennemű harisnyák,
Az egészség fenntartására vizszűrő-gépek tö-
mörített faszénből 1 frt 60 krtól 8 frtig. Szodaviz
készítő gépek 6 frttől 12 frtig.
Orvos és chirurgical készletek igen nagy
választékban, külön árjegyzékben, főbb cikkek,
ágyneműk, flanel, gummi, vászon bandagek,
sérvkötők, bongul és Canderek, méh-tükrök,
Inhalatio-gépek, Cystirok, seb-feskenők,
Irrigatorek, gummi harisnyák és még min-
denemű szoptató úvegek és tej-szivők.
Kalapok férfiaknak,
Sapkák téli és nyári, nyakkendők, bál és
sötét színben.
Cotillon-táncfeljények, alarezek a leg-
jutányosabb árakon.

Póztai rendelmények azonnal teljesítetnek. 24—4.17

Eladó.

Egy fűszer- és vegyeskereskedés Orosházán,
a legszebb és legelőnyösebb helyen,
trafik és lisztraktárral ellátva, előnyös fel-
tétel mellett, családi viszonyok miatt
átadandó.

Bővebb felvilágosítást ad a Ma-
gyar francia biztosító részvénytár-
saság aradi vezérügynöksége.

CACAO
189 és
CHOCOLADE

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállítá-
sán a legmagasabb díjjal, a kitüntetés ok-
levéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag
beiktatott védjegyük és czégnélkűk alatt valódiak.
Kapható minden hírneves kereskedő urnál és
csomagkereskedőnél, Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.
Victor Schmidt & Söhne,
cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi székhely: Bécs,
V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasut men. t.)

Két ház eladó

igen előnyös fizetési feltételek mellett. — Az
egyik házban van 4 szoba, konyha, élés-
tár; a másikban 3 szoba, konyha, élés-
tár és szép kert. 47—2*

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Kávé, thea stb. 3 percz alatt!

Ki rövid 3 percz
alatt, takaréktűzhely
nélkül, te és szén
nélkül kávéját, theá-
ját, rántottát vagy pe-
cesenyéjét készíteni
óhajja, az ne mu-
lassza el az általam
bevezetett és minden
államban patentirozott

„Rapid”-spiritus főző-készülék

megrendelni, mely 7 szabályozó lánggal és finom ki-
vitelével fogva, minden asztal díszére való, mely ép
oly czél szerű, mint olcsó, mert 1 kr. spiritus eléggé
által hat csésze kávé vagy thea lehet főzni.

Készítése könnyű és veszélytelen! Még a gyer-
mek is bánhat vele! Se bél, se füst, sem szag! Csa-
ládok, vendéglők, kávéházak részére nélkülözhetlen.

1 elegáns „Rapid” főző-készülék 3 frt 50 kr.
1 theakannával és ezüstözött
szűrővel . . . . . 5 frt — kr.

Egy Salon-Rapid főző-készülék komplett finom
theakanna és ezüstözött szűrővel szalon és társaságok
részére használati utasítással 6 frt 50 kr.

Tömeges megrendelések történtek már eddig a
világ minden részére, mert a készülék finom kivitele
és czél szerűsége miatt általános tetszésben részesül.

677—5.5 Egyedül megrendelhető: 5-3

Wiener Comissions und Exportgeschäft,
ANT. GANS, Wien, III. Kolonitzgasse 8—29.

Siegel János és Társa
vászongyárosok
főraktára.

Farsangi idény.

Felhívjuk a t. cz. közönség figyelmét dusan beren-
dezett raktárunkra:

Schr. II. Benedek és fia
chiffon-gyárosok
gyártmányai
nagy választékban.

Ruhák teljes elkészítését el-
vállaljuk.

Atlaszok, tarlatanok,
legújabb divatu francia gazé-ek, szines plüchek,
továbbá

BÁLI BELEPŐK,

különleges művirágok,
disztollak és legyezők,

a legolcsóbbtól a legfinomabbig,
3—6 74 szokott olcsó áron

Divatszövetek
legnagyobb
választékban.

Rosenblüh H. és társánál
ARADON,
SZABADSÁG TÉR.

MINTÁKKAL SZIVÉSEN SZOLGÁLUNK.

Selyem bársonyok
minden színben,
Női fehérneműk
dús választékban.

Ruhák teljes elkészítését el-
vállaljuk.